

KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZER

**A SOMOGY MEGYEI
KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÁS
MUNKATERVE**

2023

Takáts Gyula
Megyei Hatókörű Városi Könyvtár
Kaposvár

TAKÁTS GYULA
T
MEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI
KÖNYVTÁR

**MUNKATERV A TAKÁTS GYULA KÖNYVTÁR
KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZERBEN VÉGZETT MUNKÁJÁHOZ**

2023.

AZ INTÉZMÉNY SZÉKHELYE: KAPOSVÁR, CSOKONAI UTCA 4.

AZ INTÉZMÉNY VEZETŐJÉNEK NEVE: RÁZSITS VERONIKA

Tartalomjegyzék

1. Helyzetkép.....	2
1.1. Somogy megye településeinek könyvtárellátási helyzete számokban.....	2
1.2. A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve.....	5
2. A megyei könyvtár által nyújtott szolgáltatások	11
2.1. Állománymenedzsment	11
2.2. Dokumentumszolgáltatás	13
2.3. Információs szolgáltatás	14
2.4. Közösségi szolgáltatások.....	15
2.5. Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékossgal élők számára.....	16
2.6. Szakmai képzés, továbbképzés.....	17
2.7. Eszközbeszerzés	19
2.8. A megyei könyvtár által a kistéleülési megállapodásban vállalt további szolgáltatás	22
3. Szolgáltató könyvtár.....	22
4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása.....	24
5. Kommunikáció dokumentálása	24

1. Helyzetkép

1.1. Somogy megye településeinek könyvtárellátási helyzete számokban

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer az 1997. évi CXL. törvény 64. § alapján szabályozott széles szakmai kisugárzó tevékenység: folyamatos együttműködést, rendszeres szolgáltatás-szervezést, helyszíni látogatásokat, tanácsadást, értékelést, valamint gyakorlati segítségnyújtást jelent.

Somogy településhálózatára a törpe- és az aprófalvak túlsúlya jellemző. A megyében összesen 246 település található, köztük 16 város és 230 község. A 16 város közül tíz 5.500 fő lélekszám alatti. A városok közül csak Balatonföldvár rendelt meg könyvtári szolgáltatásokat a megyei könyvtártól. A 240 település közül 2023-ban 230 településvezető rendel meg tőlünk könyvtári szolgáltatásokat (1 új csatlakozó van: Kéthely).

Könyvtári szolgáltatásunk tartalma:

- **Dokumentum- és információszolgáltatás:** megszervezzük az egységes, költséghatékony dokumentum- és információszolgáltatást: könyvre 38% árkedvezményt kapunk a KELLO-tól, a folyóiratokat pedig kettő különböző terjesztőtől (KELLO, Magyar Posta) rendeljük meg. Így széles lapkínálatot tudunk biztosítani kedvező áron.
- **Egységes elektronikus katalógussal** biztosítjuk a KSZR rendszerben résztvevő városi könyvtárak és könyvtári szolgáltató helyek, valamint használók számára a dokumentumállomány webes felületen való elérését, az abban való keresést (a központi katalógus elérhetősége: <http://somogykszr.hu/katalogus.html>). Folyamatosan, visszamenőleg rögzítjük a települések korábbi dokumentumainak adatait a közös katalógusban.
- **Emberi erőforrás:** biztosítjuk a megfelelő könyvtárszakmai ismeretekkel rendelkező emberi erőforrást a kistelepüléseken folyó könyvtári munkákhoz: szakmai tanácsot adunk a kiskönyvtárak működtetéséhez, vezetéséhez, tervezzük, szervezzük az állományellenőrzéseket, elvégezzük az állományapasztást.
- **Könyvtári rendezvények:** anyagi segítséget és ötleteket adunk a könyvtári rendezvényekhez, az előadókkal megkötjük a szerződéseket, a kézműves könyvtári foglalkozásokat eszközökkel és alapanyagokkal, irodaszerekkel támogatjuk, a gyermekolvasóknak logikai és memóriafejlesztő játékokat vásárolunk.
- **Informatikai- és technikai eszközfejlesztés:** segítjük a szolgáltató helyek informatikai- és technikai eszközfejlesztését. Számítógépeket, nyomtatókat, multifunkciós berendezéseket és egyéb technikai eszközöket vásárolunk számukra, támogatva ezzel új szolgáltatások bevezetését is.
- **Könyvtári bútorok és berendezések vásárlásával** segítjük a szolgáltató helyek korszerűbbé tételét.
- **Szolgáltatások bővítése:** szorgalmazzuk a kistelepülési könyvtári szolgáltatások bővítését saját szolgáltatásaink közvetítésével, népszerűsítésével, új szolgáltatások bevezetésével (KönyvtárMozi), hogy ne csak könyvkölcsönző könyvtárak legyenek a kistelepüléseken működő szolgáltató helyek.
- **Használói elégedettségmérés:** mérjük a kistelepülési szolgáltatóhelyek használóinak elégedettségét, az eredményeket figyelembe véve fejlesztjük tovább szolgáltatásaikat.

- **Szakmai napokat, továbbképzéseket** tartunk a megye kistéleplési könyvtárosainak aktuális könyvtárszakmai kérdésekről, alapfokú könyvtárosi tanfolyamot szervezünk a szakképzetlen, új munkatársak számára.
- **Statisztikai adatszolgáltatás:** szervezzük a megye könyvtárainak, könyvtári szolgáltató helyeinek statisztikai adatszolgáltatását, a szolgáltatást megrendelő településeknek elkészítjük a statisztikai jelentését.
- **Egységes arculati elemek** megalkotásával (logó, plakát, nyitvatartási tábla, szórólap, könyvjelző) és a kisebb, KSZR logóval ellátott ajándéktárgyak segítségével tesszük közzismertté a kistéleplések lakossága körében a KSZR-t.

A minőségi ellátás érdekében a következő városi könyvtárakkal kötöttünk szolgáltatásmegosztási szerződést: **Balatonboglár, Barcs, Csurgó, Kadarkút, Marcali**. Kaposvárhoz került az eddig Tab Városi Könyvtár hoz tartozó 23 község ellátása, amelyeket 2023-ban egy, helyben lakó megbízási díjas munkatárs lát el.

A következő táblázat az egyes ellátási körzeteket és a hozzájuk tartozó KSZR szolgáltatást igénybe vevő települések számát mutatja:

	szolgáltató helyek száma
Balatonboglár	24
Barcs	32
Csurgó	26
Kadarkút	14
Kaposvár	96
Marcali	38
Összesen:	230

A városi könyvtárak a következő szolgáltatásainkat segítik:

- könyvtári dokumentumok rendelése, majd a központi feldolgozás után kiszállítása a településekre,
- állományellenőrzések, selejtezések lebonyolítása a településeken,
- könyvtári rendezvények közvetítése, segítése,
- elektronikus katalógus építésének segítése a települési dokumentumállományról,
- a kistéleplési könyvtár szolgáltatás- és eszközfejlesztésének segítése, adatgyűjtés, javaslatlétel,
- szakmai tanácsadás a könyvtári személyzetnek és a fenntartóknak,
- a KSZR-ben résztvevő kistéleplések könyvtári statisztikai jelentésének elkészítése, adatgyűjtés.

Az idei évre **230-ra emelkedett** a szolgáltatást megrendelő települési önkormányzatok száma. A tavalyi évhez képest újabb település rendelt meg könyvtári szolgáltatásokat megyei hatókörű

könyvtárunktól. 2023-ban **sincs a megyében olyan település, ahol ne lenne helyben könyvtári szolgáltatás.**

Elsődleges feladatunk, hogy a kistelepüléseken korszerű, jól használható gyűjtemények jöjjenek létre, melyekről elektronikusan is nyerhető információ. Éppen ezért nagy hangsúlyt fektetünk a településen lévő saját állomány átválogatására, selejtezésére, feltárására a Huntéka integrált rendszerben. 2023-ban is valamennyi ellátási körzetben, több településen végzünk állományrendezést, selejtezést, állományellenőrzést.

Egységes elektronikus katalógussal biztosítja a KSZR rendszerben résztvevő városi könyvtárak és könyvtári szolgáltató helyek számára az állomány webes felületen való elérését, az abban való keresést. A kurrens gyarapodás mellett az adatbázisba bekerülnek a települések saját dokumentumállományának rekordjai is. 2023-ban további 11-12 könyvtári szolgáltató hely, hozzávetőleg 35.000 db-os állományadatát kívánjuk rögzíteni.

Az eddigi gyakorlat szerint ebben az évben is minél több kistelepülési könyvtárat szeretnénk bekapcsolni az **országos könyvtári programokba (Internet Fiesta, OKN)**, valamint a könyvtári **rendezvényekhez ajánlónkat (Rendezvényes Ötlebörze)** is bővítjük, frissítjük ezzel segítve, ötletet adva a kistelepülési könyvtárosoknak.

A **KönyvtárMozi szolgáltatást** továbbra is népszerűsítjük ezért különböző tájékoztató anyagokat teszünk közzé a KSZR honlapján ezzel kapcsolatban, illetve a szolgáltatás működtetését közvetlenül is segítjük (regisztráció, adminisztráció).

Értekezletet, műhelybeszélgetéseket szervezünk a KSZR települések könyvtárosai részére. Ezek célja az elvárások megfogalmazása, a gyakran előforduló kérdések rendezése, honlap igények megbeszélése, tájékoztatás a szolgáltatásokról. Ebben az évben két alkalommal (január, október) hirdetjük meg **20 órás alapfokú könyvtárosi tanfolyamunkat** a kistelepülési könyvtári szolgáltató helyek szakképzettséggel nem rendelkező könyvtárosainak. A városi könyvtárakba kihelyezett, települési könyvtárosoknak tartott **szakmai napjainkat** is folytatjuk. Ezeken az aktuális könyvtárszakmai problémákról, feladatokról adunk tájékoztatást. Idén tovább folytatjuk sikeres regionális **(négymegyes) KSZR műhelynapjainkat.**

2023-ban ismét tervezzük, hogy a kistelepülések **könyvtárhasználóit megkérdezzük**, hogy a helyi szolgáltató helyek működésével mennyire vannak megelégedve. Szolgáltatásunk folyamatos fejlesztése érdekében ismernünk kell a szolgáltatást igénybe vevők véleményét.

Könyvtárak		Könyvtárak száma (db) 2022	Könyvtárak száma (db) 2023	Lakosság száma összesen 2022
Könyvtárellátási Szolgáltató helyek	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 0 - 500 lakosú településen	119	119	33 289
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	0	0	0

	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 501 - 1000 lakosú településen	62	62	42 712
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	0	0	0
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1001 - 1500 lakosú településen	27	27	34 265
	ebből könyvtárbusszal ellátott település	0	0	0
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1501 - 5000 lakosú településen	22	23	43 773
Összesen		229	230	154 039
Nemzetiségi könyvtárat fenntartó nemzetiségi önkormányzattal kötött megállapodás alapján		0	0	0
A települési közkönyvtári és iskolai könyvtári feladatokat együttesen ellátó szolgáltató helyek száma		31	31	34 458
	ebből megkötött megállapodások száma	0	0	0

1.2. A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve

Somogy megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer 2023. évi költségvetési támogatásának felhasználási terve				
		kiadások	összesen	%
Személyi jellegű kiadások összesen			44 447 784 Ft	25,89 %
	Szakmai szolgáltatás megbízási díja munkakörön kívüli és munkaidőn túli feladatra	32 127 784 Ft		
	Közösségi programok előadóinak, oktatóinak és közreműködőinek megbízási díjai	12 320 000 Ft		
Személyi juttatások járulékai összesen			5 759 491 Ft	3,36%
	Személyi juttatások járulékai	5 759 491 Ft		

Dologi kiadások összesen			121 449 665 Ft	70,75 %
Dokumentumszolgáltatás			45 134 000 Ft	26,29 %
Dokumentumbeszerzés összesen			45 120 000 Ft	26,28 %
	Könyv	37 000 000 Ft		
	Folyóirat, napilap	8 120 000 Ft		
	Nem hagyományos dokumentumok	0 Ft		
Könyvtárközi kölcsönzés - egyedi dokumentumokra vonatkozó kérések teljesítése (postaköltség, csomagolás stb.)		14 000 Ft		
Információs szolgáltatás			0 Ft	0,00 %
Adattárak, adatbázisok szolgáltatás díja (pl. EBSCO), honlapfejlesztés, retrospektív feldolgozás, konverzió, oktatásban, képzésben résztvevők információellátásának segítése Helyismereti információk biztosítása, digitalizálás		0 Ft		
Közösségi szolgáltatás			15 500 000 Ft	9,03 %
Digitális írástudás fejlesztés, információs műveltség elsajátításának, használóképzés, tanulási folyamatok támogatása, ODR-MOKKA működéséről tájékoztatás		0 Ft		
Olvasásfejlesztő, ismeretterjesztő, a könyvtár szolgáltatásait népszerűsítő programok, kulturális, közösségi rendezvények, egyéb programok, kiállítások szervezése		15 500 000 Ft		
Könyvtárosképzés, továbbképzés			0 Ft	0,00 %
Könyvtári személyzet rendszeres képzése, továbbképzése, szakmai napok költségei (tanfolyamok költsége, utazás, csoportos étkezés)		0 Ft		
Szolgáltatások szakmai anyagköltsége			400 000 Ft	0,23 %

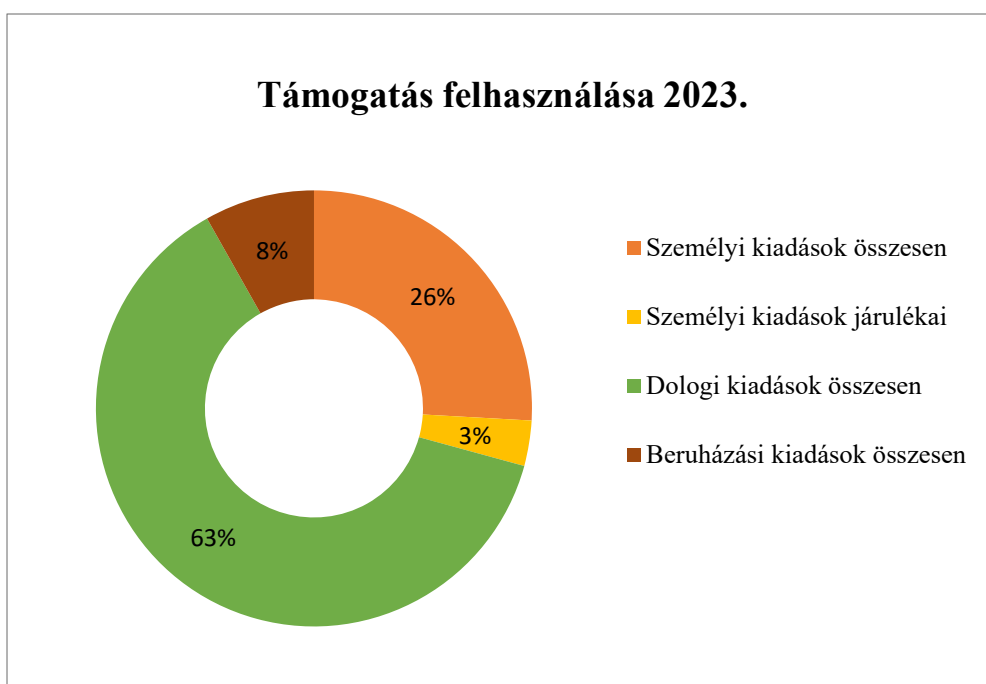
Szakmai nyomtatványok, vonalkód, könyvtámasz, címkék, filmolux, olvasójegy stb.	350 000 Ft		
Kültéri és beltéri táblák, feliratok, képkeretek, betű- és szakjelzet készlet stb.	50 000 Ft		
Szolgáltatások infokommunikációs költsége		720 000 Ft	0,42 %
Nem adatátviteli célú távközlési díjak	320 000 Ft		
Adatátviteli célú távközlési díjak	400 000 Ft		
Szoftverüzemeltetés, licencdíj, portálszolgáltatás díja	0 Ft		
Szolgáltatások szállítási költsége		3 034 800 Ft	1,77 %
Gépkocsi/könyvtárbusz üzemeltetés kiadásai (hajtó- és kenőanyag, biztosítás, szerviz)	2 752 800 Ft		
Egyéb szállítási költség, csoportos utazás költsége	0		
Postaköltség (egyéb postai küldemény)	282 000 Ft		
Szolgáltatások egyéb kiadásai		29 080 000 Ft	16,94 %
Pénzügyi szolgáltatás, bankköltség, közbeszerzés költsége Egyéb általános költségek Irodaszerek, egyéb nyomtatvány	2 280 000 Ft		
Továbbszámlázott (közvetített) szolgáltatások kiadásai államháztartáson belülre - szolgáltatás vásárlása városi könyvtártól	26 800 000 Ft		
Szolgáltatások marketing eszközei		450 000 Ft	0,26 %
Szolgáltatást népszerűsítő, tájékoztató kiadványok, programmeghívók, hirdetés, reklámköltségek	450 000 Ft		
Szolgáltatások kísértékű tárgyi eszközei		300 000 Ft	0,17 %
Fejlesztő játékok, eszközök kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak, számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök	300 000 Ft		

Szolgáltatások beruházási, fejlesztési költsége		14 015 000 Ft	8,16 %
Számítástechnikai nagyértékű eszközök, szoftverek	12 000 000 Ft		
Szállító jármű vásárlása	0 Ft		
Szoftver- és adatbázisfejlesztés	320 000 Ft		
Egyéb	1 695 000 Ft		
Egyéb, a fenti kategóriákba nem sorolható tétel		12 815 865 Ft	7,47 %
Vásárolt termékek és szolgáltatások ÁFA-ja	9 083 865 Ft		
Egyéb szellemi tevékenység: közvéleménykutatás	0 Ft		
Szerződéses karbantartások	973 000 Ft		
Másológép üzemeltetése	671 000 Ft		
Szerzői jogdíjak	600 000 Ft		
Közműdíjak	1 488 000 Ft		
Támogatás összesen		171 656 940 Ft	

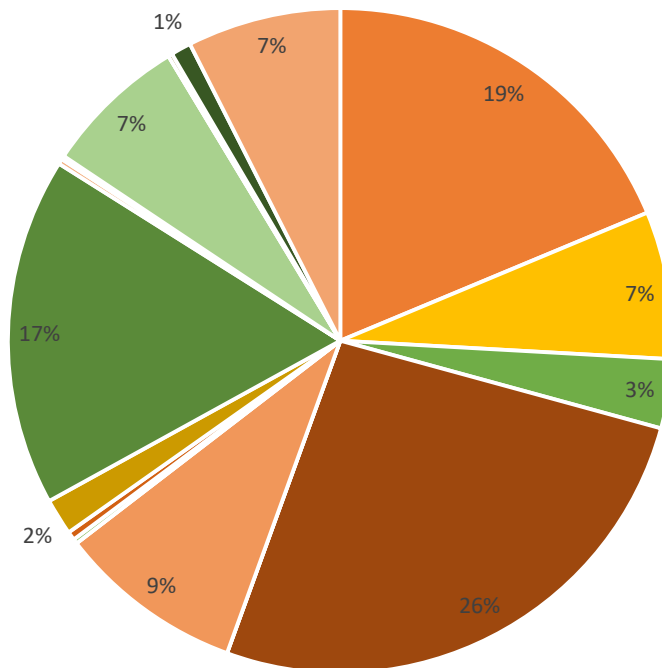
Szakmai szolgáltatás megbízási díja munkakörön kívüli és munkaidőn túli feladatra	32127784
Közösségi programok előadóinak, oktatóinak és közreműködőinek megbízási díjai	12320000
Személyi juttatások járulékai	5759491
Dokumentumbeszerzés összesen	45120000
Könyvtárközi kölcsönzés	14000
Információs szolgáltatás	0
Közösségi szolgáltatás	15500000
Képzés, továbbképzés	0
Szolgáltatások szakmai anyagköltség	400000
Szolgáltatások infokommunikációs költsége	720000
Szolgáltatások szállítási költsége	3034800
Szolgáltatások egyéb kiadásai	29080000
Szolgáltatások marketing eszközei	450000
Szolgáltatások kísértékű eszközei	300000
Számítástechnikai nagyértékű eszközök, szoftverek	12000000

Szállító jármű vásárlása	0
Szoftver- és adatbázisfejlesztés	320000
Egyéb beruházás	1695000
Egyéb, a fenti kategóriákba nem sorolható tétel	12815865

Személyi kiadások összesen	44447784
Személyi kiadások járulékai	5759491
Dologi kiadások összesen	107434665
Beruházási kiadások összesen	14015000

Dologi kiadások százalékos megoszlása 2023.

- Szakmai szolgáltatás megbízási díja munkakörön kívüli és munkaidőn túli feladatra
- Közösségi programok előadóinak, oktatóinak és közreműködőinek megbízási díjai
- Személyi juttatások járulékai
- Dokumentumbeszerzés összesen
- Könyvtárközi kölcsönzés
- Információs szolgáltatás
- Közösségi szolgáltatás
- Képzés, továbbképzés
- Szolgáltatások szakmai anyagköltség
- Szolgáltatások infokommunikációs költsége
- Szolgáltatások szállítási költsége
- Szolgáltatások egyéb kiadásai
- Szolgáltatások marketing eszközei
- Szolgáltatások kisértékű eszközei
- Számítástechnikai nagyértékű eszközök, szoftverek
- Szállító jármű vásárlása
- Szoftver- és adatbázisfejlesztés
- Egyéb beruházás
- Egyéb, a fenti kategóriákba nem sorolható tétel

2. A megyei könyvtár által nyújtott szolgáltatások

2.1. Állománymenedzsment

2.1.1. Gyűjteményfejlesztés

	tervezett darabszám	tervezett értéke Ft-ban
Könyvbeszerzés	8 225	37 000 000
Hangoskönyv beszerzés	0	0
Folyóirat, heti-, napilap	975	8 120 000
Nem hagyományos dokumentum (DVD)	0	0
Egyéb	0	0
Összesen	9 200	45 120 000

Gyűjteményfejlesztésünk célja sokszínű, választékos dokumentum állomány biztosítása minden szolgáltató helyen. Ennek érdekében az olvasói igények és a gyűjtőkori szabályzat elveinek figyelembevételével gyarapítjuk a KSZR állományát. A cél érdekében a rendelkezésre álló állami támogatást a lehető leggazdaságosabban tervezzük felhasználni ebben az évben is.

2023-ban **45 120 000,- Ft-ot**, az állami támogatás 26%-át kívánjuk új dokumentum beszerzésére fordítani. A megoszlás némiképp eltér az eddig megszokottól. A könyvekre szánt összeget kis mértékben emeltük, folyóiraatra viszont kevesebbet költünk. Audiovizuális dokumentumokra nincs igény, ezért arra nem terveztünk összeget.

A **könyvek vásárlását** a jogszabályoknak megfelelően közbeszerzés keretében végezzük. A pályázat nyertese a Könyvtárellátó Nonprofit Kft., akitől a jelenleg érvényben lévő szerződés szerint a magyar és idegen nyelvű könyvekre 38%-os árkedvezményt kapunk. A könyveket könyvtári szereléssel (jelzet, könyvsarok, könyvkártya) vásároljuk, csökkentve ezzel a használókhoz jutási időt.

A **folyóiratok beszerzését** az eddigi gyakorlattól eltérően nem csak a Könyvtárellátó Nonprofit Kft.-től végezzük, hanem a Magyar Posta Zrt. kínálatából is rendelünk a szolgáltató helyek számára. Ezzel jelentős összeget takarítunk meg, ezért költünk kevesebbet, mint tavaly. Napilapokat nem járattunk, a nyitvatartáshoz igazodva a heti- és havilapokat részesítjük előnyben. A folyóiratok igénylésének lehetőségét átalakítottuk, megszüntettük az előre összeállított csomagok adta „kötöttséget”. A települések nagysága szerint értékhatárokat állapítottunk meg, a könyvtáros így teljes mértékben dönthet a községekben olvasható folyóiratokról.

A **gyűjteményfejlesztésnél** a településekről beérkező igényeket, kéréseket maximálisan figyelembe vesszük ugyanakkor a csereállományba tudatosan válogatunk a különböző korosztályoknak, érdeklődési területeknek megfelelő dokumentumokat.

Gyűjteményfejlesztésünk nagy szervezőmunkát igényel, mivel az öt partner városi könyvtár is részt vesz benne. A szállítókkal a megyei könyvtár áll megrendelői kapcsolatban, de a folyóiratok kivételével a rendeléseket a szolgáltatást segítő városi könyvtár végzi, mivel ők jobban ismerik a környező települések igényeit. A beszerzett dokumentumok a megyei könyvtárba érkeznek, majd feldolgozás után kiszállításra kerülnek a városi könyvtárakhoz és innen kerülnek a területi referensek segítségével tovább a településekre. A folyóiratokat viszont az igények összegyűjtése után közvetlenül a megyei könyvtár rendeli, kézbesítési címként a községi szolgáltató hely címét adjuk meg.

2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása

Település	Lakónépessége	A településen helyben lévő dokumentumok száma (cserelétét nélkül)	A településen helyben lévő dokumentumok számának növekedése (cserelétét nélkül)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok (%-ban)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok számának növekedése (%-ban)	A szolgáltató hely dokumentumállománya elektronikus katalógusban: teljes mértékben feltárt (100 %) részben feltárt (becslés %-ban) nem érhető el (0 %)	A szolgáltató hely dokumentumállományának növekedése az elektronikus katalógusban: teljes mértékben feltárt (100 %)	Selejtezendő dokumentumok százalékos aránya (becslés %-ban)	Selejtezendő dokumentumok tervezett százalékos aránya (becslés %-ban)	Raktári jelzetek megfelelése (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Raktári jelzetek megfelelése tervezett(0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Vonalkódolás (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Vonalkódolás arányának tervezett növekedése (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)
Összesen	154 039	843 919	12 000	89,77	1,4	89,03	1,9	7,53	3,75	82,87	85,25	82,50	3
1-500 lakosú településen	33 289	283 692	5 400	90,50	2,2	89,40	1,5	4,59	3	81,88	83	84,71	2
501 - 1000 lakosú településen	42 712	231 874	3 500	90,77	1,2	90,37	2,0	6,39	3	82,65	82	87,05	4
1001 - 1500 lakosú településen	34 265	141 380	1 900	92,93	1,3	92,70	1,5	8,59	4	82,85	86	76,67	2
1501 - 5000 lakosú településen	43 773	186 973	1 200	78,57	1	78,19	2,5	10,54	5	89,19	90	64,05	4

A **HUNTEKA integrált könyvtári rendszerben** az újonnan beszerzett dokumentumok állományba vétele folyamatos, feldolgozásuk tíz éve zajlik. A megyei könyvtár mellett a szolgáltatásban résztvevő városi könyvtárak is ezt a rendszert használják, amikor a településekre dokumentumot szállítanak, illetve cserélik azokat. Ezek a dokumentumok a megyei könyvtár OPAC-ján keresztül bármikor megtekinthetők, egy-egy kistélepülésen lévő dokumentumok kiszűrhetők.

KSZR állomány: az új beszerzésű dokumentumokat egységesen KSZR bélyegzővel látjuk el, és évente legalább 4 alkalommal kijuttatjuk a kistélepülésekre. Igény szerint cseréljük a települések között a szórakoztató és ismeretterjesztő felnőtt- és gyermekirodalmat. A dokumentumok lelőhelyét folyamatosan frissítjük.

Saját állomány: idén is tovább folytatjuk a kistélepülési dokumentumállomány selejtezését, a dokumentumok leltározását, vonalkóddal való ellátását, a papír alapú leltárkönyvek rendezését, de a helyszínen végzett munkák lényegesen kisebb mértékűek lesznek.

Tervezett munkáink 2023-ra:

- Selejtezést tervezünk 31 településen:

Bárdudvarnok, Kaposszerdahely, Kőkút, Sérsekszőlős, Szorosad, Torvaj, Zics, Csurgónagymarton, Iharosberény, Örtilos, Senta, Zákány, Mesztegnyő, Balatonszentgyörgy, Csákány, Babócsa, Csokonyavisonta, Kálmánca, Komlód, Patosfa, Somogyaracs, Balatonszárszó, Bálványos, Kötcse, Siójut, Gadács, Kaposgyarmat, Mosdós, Somogyaszaló, Zselicszentpál, Somogytúr

- Állományellenőrzést 33 településen tervezünk:

Bárdudvarnok, Kaposszerdahely, Kőkút, Andocs, Sérsekszőlős, Szorosad, Torvaj, Zics, Csurgónagymarton, Iharosberény, Örtilos, Senta, Zákány, Böhönye, Mesztegnyő, Balatonszentgyörgy, Csákány, Babócsa, Csokonyavisonta, Kálmánca, Komlód, Patosfa, Somogyaracs, Balatonszárszó, Bálványos, Kötcse, Siójut, Gadács, Kaposgyarmat, Mosdós, Somogyaszaló, Zselicszentpál, Somogytúr

- Elektronikus katalógusban szeretnénk rögzíteni 29 település dokumentumait:

Bárdudvarnok, Kaposszerdahely, Kőkút, Andocs, Somogymeggyes, Bábonymegyer, Sérsekszőlős, Szorosad, Torvaj, Zics, Böhönye, Somogyzsitfa, Táska, Kelevíz, Mesztegnyő, Csákány, Balatonszentgyörgy, Babócsa, Csokonyavisonta, Kálmánca, Komlód, Patosfa, Somogyaracs, Balatonszárszó, Bálványos, Kötcse, Siójut, Pusztaszemes, Szántód

2.2. Dokumentumszolgáltatás

A könyvtári szolgáltató helyeken lévő gyűjtemények összetétele:

- saját települési állomány,
- KSZR állomány,
- kettősfunkciójú (községi és iskolai) könyvtár esetében iskolai állomány is.

A KSZR forrásból tervezett 2023. évi beszerzés alapján átlagosan 40-50 db új dokumentumot tudunk vásárolni a kistelepüléseknek, amit a cserelétéekkel egészítünk ki. Így teljesíteni tudjuk az EMMI által ajánlottakat:

- 0–1000 lakosú településen 150 dokumentum/év,
- 1001–2000 lakosú településen 200 dokumentum/év,
- 2000–3000 lakosú településen 250 dokumentum/év.

Tervezett könyvtárközi forgalmi adatok a KSZR szolgáltatásban:

A kistelepüléseknek könyvtárköziben küldött dokumentumok száma:	650
eredetiben	520
elektronikusan	60
fénymásolatban	70

A könyvtárközi kölcsönzéssel kapcsolatban az ODR használatának megismertetése, megtanítása a legnagyobb feladatunk a kistelepülési könyvtárosok körében. Szakmai napjainkon, alapfokú tanfolyamunkon és a helyszíni betanítások alkalmával soha nem megyünk el szó nélkül a feladat mellett, de még így is alacsony az így kért dokumentumok száma. Csereállományból és a megyei könyvtár dokumentumaiból szinte teljes mértékben ki tudjuk szolgálni a szolgáltató helyeket, de a TGYK felé intézett kéréseket próbáljuk az ODR-be terelni. Az egyedi kérések többsége a népszerű irodalom és a bestsellerek köréből kerül ki. A szakirodalmat általában a középiskolások és a felsőoktatásban tanulók keresik. Ez utóbbi kéréseket továbbítjuk általában az ODR-en keresztül, amennyiben a megyei könyvtár állományában nem található meg a keresett dokumentumok.

2.3. Információs szolgáltatás

Szándékunk a továbbiakban is, hogy mindenki számára megkönnyítsük az információhoz jutást, a könyvtári szolgáltatások minél szélesebb köre elérhetővé váljon akár helybeni, akár távhasználatról legyen szó. Törekszünk rá, hogy a kistelepüléseken élők életminősége javuljon, és számukra is elérhetővé váljon a könyvtári rendszer szolgáltatásainak széles köre.

A megyei könyvtár információs szolgáltatásai a KSZR települések vonatkozásában:

- szolgáltatja az interneten elérhető online katalógusban a KSZR könyvtárak teljes könyvtári állományát,
- biztosítja a honlapunkon (www.mvkkvar.hu) a magyar könyvtári rendszer elektronikus elérhetőségeit is, így az információk a kistelepülésekre is eljutnak a helyi lakosság információs igényeinek kielégítésére.

Nagy hangsúlyt fektetünk az információs szolgáltatás keretében az ODR-MOKKA szolgáltatás működéséről való tájékoztatásra, hogy minél több könyvtár használja a rendszert. Állandó jelleggel bővítjük azokat a digitális könyvtárakat, amelyekbe tartalmaink kerülnek (MaNDA, Arcanum Digitális Tudománytár, Somogyi Elektronikus Könyvtár), és igyekszünk ezeket a kistelepülési könyvtárosokkal is megismertetni. Kérésre helyismereti információkat is nyújtunk.

A könyvtári vonatkozású pályázati felhívásokat folyamatosan figyeljük, és felhívjuk rájuk a könyvtárfenntartók figyelmét. Szükség esetén tanácsokkal, ajánlásokkal segítjük a pályázatírást.

A Takáts Gyula Könyvtár Könyvtárellátási Szolgáltatási Rendszerének szolgáltatásairól az immár hatodik éve működő honlap (somogykszr.hu) tájékoztatja a könyvtárhasználókat és a kistételepülések könyvtárosait. A honlapon elérhetők:

- a megyei könyvtár KSZR-ben nyújtott szolgáltatásai,
- szolgáltatási partnereink és a szolgáltatásainkat segítő városok elérhetőségei,
- a Somogy megyei KSZR tagjai, a szolgáltató helyek legfontosabb adatai, rendezvényei, a településekkel kötött szerződések, a települések honlapjai,
- a KSZR-ben használatos letölthető segédanyagok, iratminták, beszámolók, munkatervek, statisztikai adatok, szakmai útmutatók,
- a kistételepüléseken támogatásból szervezett könyvtári rendezvények,
- a KSZR és a kistételepülések könyvtári állományának online katalógusa,
- a KönyvtárMozi szolgáltatás tudnivalói.

2.4. Közösségi szolgáltatások

Az olvasás, a könyvtár és a könyves kultúra egyik legfontosabb feladata a szolgáltatások gyakorlása mellett a különböző népszerűsítő lehetőségek maradéktalan kiaknázása. Nem lehet eleget hangsúlyozni az olvasás fontosságát és a könyvtárlátogatások jelentőségét a gyermek és a felnőtt korosztályban egyaránt. A tavalyi már teljes esztendő volt a nyitvatartás tekintetében, de a „könyvtári post covid” még vastagon éreztette hatását. A polgármesterek és/vagy a könyvtárosok egy része még igencsak ódzkodtak a nagyobb programok megrendezésétől. A közművelődésből (NMI) érkező új kistételepülési kollégák nagyszámú megjelenése, és a könyvtári rendszer adta lehetőségek ismeretének hiánya szintén a rendezvények ellen szólt.

Az eddigi gyakorlat szerint ebben az évben is minél több kistételepülési könyvtárat szeretnénk bekapcsolni az **országos könyvtári programokba (Internet Fiesta, OKN,) és megmozdulásokba (Ünnepi Könyvhét, Olvasás éjszakája).**

A könyvtári **rendezvényekhez készített ajánlónkat (Rendezvényes Ötlebörze)** is bővítjük, frissítjük segítve, ötletet adva a kistételepülési könyvtárosoknak. Ezt a kiadványt kézbe vehető és elektronikus változatban is munkatársaink rendelkezésére bocsátjuk, hogy ezzel segíteni tudjuk feladataik ellátását. A támogatott rendezvények közvetítését 2022-ben szigorítottuk, ennek gyakorlati megvalósítása és hatásai is az idei évet érintik majd. A múltban történt szervezői hiányosságokat felülvizsgáltuk, mert sok esetben a rendelkezésre álló eszköz nem szolgálta a kívánt célt. Idén is törekszünk minden korosztály számára értéket nyújtó programkínálat kialakítására és megvalósítására, melyek a helyi közösségek igényével is találkozással növelni tudják a könyvtári szolgáltató helyek használatát. Ez hozzájárulhat az esélyegyenlőség javításához, a kortárs magyar írókkal való közvetlen találkozás révén az irodalomból szerezhető általános tudás bővítéséhez, az olvasási kedv növeléséhez és a könyvtárhasználat népszerűsítéséhez.

A rendezvények közvetítésénél személyi változások is történtek. 2023-tól már a Hálózati osztály két munkatársa látja el ezeket a feladatokat. A múltban egy személy látta el teljes feladatkörében a megyei könyvtár és a KSZR programok intézését egyaránt.

A program típusa, mely a KSZR szolgáltató könyvtár szervezésében valósult meg	KSZR állami támogatásból és saját forrásból		Európai Unió és hazai támogatásból	
	lebonyolított programok száma	résztevők száma összesen (fő)	lebonyolított programok száma	résztevők száma összesen (fő)
Vetélkedők, versenyek				
Könyvtárbemutató				
Tanítási óra iskolai csoportoknak				
Könyvtári óra iskolai csoportoknak				
Játékos tevékenység	5	100		
Tanfolyam, tréning				
Előadás, konferencia	6	90		
Kiállítás				
Könyvbemutató	5	130		
Műsoros, szórakoztató rendezvény	139	10 230		
Hangverseny				
Filmvetítés	35	500		
Használóképzés				
Digitális kompetenciafejlesztés	20	150		
Egyéb				
Összesen	210	11 200		
A programok, melyek egyéb szervezésben, egyéb forrásból valósultak meg a szolgáltató helyen (helyi pályázat, helyi önkormányzat, egyéb)	Lebonyolított programok száma	Résztevők száma összesen (fő)		
Rendezvények száma	900	22 200		
Ebből a használóképzést szolgáló rendezvény	50	850		
Összesen	1 110	33 300		

2.5. Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékosággal élők számára

A dokumentumok házhozszállításának fontosságára minden esetben felhívjuk a figyelmet. Ez különösen az idősek és mozgásukban korlátozottak számára hasznos lehetőség.

A hátrányos helyzetű, speciális igényű könyvtárhasználókat a következő dokumentumokkal tudjuk segíteni:

- hangoskönyvek,
- öregbetűs könyvek,
- CD-k, DVD-k.

Szakmai napokon népszerűsítjük ezeket a szolgáltatásokat, és ösztönözzük a kistételek könyvtárosait ezen szolgáltatások bevezetésére. Odafigyelünk rá, hogy ezekről a dokumentumokról is jusson el információ a kistételek, hiszen a könyvtárközi kölcsönzés keretében ezeket is tudjuk szolgáltatni.

2.6. Szakmai képzés, továbbképzés

Szolgáltatásunk keretében a következő lehetőségeket kínáljuk a könyvtári személyzet képzésére és továbbképzésére 2023-ban is:

- 20 órás alapkü könyvtárosi tanfolyam,
- területi szakmai napok kistételek könyvtárosoknak,
- szakmai konzultációs műhelynapok a szolgáltatásba bevont városi könyvtárak munkatársainak,
- személyes konzultáció a szolgáltató helyek könyvtárosaival a személyes látogatások alkalmával.

Képzések szempontjából elsődleges feladatunk továbbra is, hogy a szolgáltató helyek könyvtárosait szakmai ismeretekkel lássuk el, hisz ők a legtöbb esetben az élet, a munka más területeiről kerülnek be a rendszerbe. Nagyon sokszor nulla könyvtári ismerettel. Ha minden a szokásos sorrendben történik, akkor elsőként a szakreferens tanítja be az új vidéki kollégát a helyszínen. Ezt követheti az ellátó körzet központjában (Kaposvár, Balatonboglár, Barcs, Csurgó, Kadarkút, Marcali) szervezett szakmai nap. Itt is jelentős ismeretre tehet szert a kolléga. A témák a helyi referens javaslatára a következő listából kerülnek majd ki:

- rendezvények szervezése a könyvtári szolgáltató helyeken,
- helyismereti munka a kistételek könyvtárakban,
- ODR használata, könyvtárközi kölcsönzés,
- elektronikus ügyintézés: e-közigazgatás, okmányirodai ügyintézés, ügyfélkapu, e-ban-
kolás, e-felvételi, jegyelővétel stb.
- a somogyi KSZR szolgáltatásai, EMMI ajánlás, a szerződésből eredő kötelezettségek,
- olvasószolgálati munka a kistételek, nyilvántartások vezetése, statisztikai adat-
gyűjtés,
- a kistételek könyvtár a gyakorlatban: bemutatkozik egy jól működő kistételek
könyvtári szolgáltató hely,
- a KönyvtárMozi működése a gyakorlatban,
- a Somogy megyei KSZR honlapja, segédanyagai, a közös katalógus használata.

Visszatérő és nagyon fontos képzési forma nálunk a 20 órás alapkü tanfolyam, ahol a könyvtárosi munka alapjaival ismerkedhetnek meg az érdeklődők. Ezen tanfolyamunkat kétszer tartjuk 2023-ban: januárban és az év második felében, terv szerint októberben.

A szolgáltatást segítő városi könyvtárak számára két szakmai műhelynapot tervezünk 2023-ban is, tavasszal és ősszel, aktuális könyvtárszakma, valamint a könyvtárakat is érintő közéleti kérdésekben:

- a KSZR könyvtárak téli üzemmódjának tapasztalatai,
- 2022. évi KSZR beszámoló és a 2023. évi KSZR munkaterv tartalma,
- a statisztikai adatszolgáltatás, adatgyűjtés tapasztalatai,
- rendezvényszervezés: középpontban a frissített Ötletbörze,
- 2023. évi beszerzések: eszköz, bútor, fejlesztő játék,
- szakmai napok tervezett időpontjai,
- beszámoló az időarányosan elvégzett feladatokról.

A szolgáltató helyek életében nagy szerepet töltenek be a hálózati referensek helyszíni látogatásai, dokumentum-szállításai. Ilyenkor nyílik lehetőség rá, hogy megtanítsák a könyvtárosokat az adminisztrációs feladatok pontos elvégzésére, a könyvtári raktári rend kialakítására és megtartására, az alapvető olvasószolgálati munkafolyamatok elvégzésére.

Évtizedes hagyománnyá nőtte ki magát Somogy megyében a megyei könyvtár születésnapjával (novemberben tartjuk) egybekötött Törzsgárda könyvtárosok köszöntése ünnepségünk. Ezen a napon a könyvtári szakma keretében aktuális, a mindennapi gyakorlatban hasznosítható előadásokra is sor kerül. Erre a szakmai napra a megye összes közkönyvtárában és könyvtári szolgáltató helyein dolgozó munkatársat várunk.

A regionális (Baranya, Somogy, Tolna, Zala) KSZR szakmai műhelynapot 2023-ban szeretnénk "feléleszteni", mert a pandémia időszaka alatti online találkozások nagyon megtépázták a személyes kapcsolattartás varázsát. Az idei egyik helyszín nagy valószínűséggel ismét Kaposvár lesz.

2.7. Eszközbeszerzés

Beszerzendő eszköz megnevezése ¹	A szolgáltató helyeken már meglévő eszközök száma összesen (saját beszerzésből és KSZR támogatásból)	2023-ban beszerezni kívánt eszközök darab-száma az állami támogatás felhasználásával	2023-ban beszerezni kívánt eszközök darab-száma egyéb forrásból
Szolgáltatások kísértékű tárgyi eszközei			
Fejlesztő játékok, eszközök		45	
Kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak		120	
Számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök részletezve:			
asztali számítógép+monitor munkaállomás (könyvtáros)	159		
asztali számítógép+monitor használók számára	556		
hordozható számítógép (könyvtáros)	69		
hordozható számítógép (használók számára)	64		
projektor	69		
nyomtató	108	10	
szkenner	20		
multifunkciós eszköz (nyomtató, szkenner)	155	5	
digitális fényképező	84		
vetítőképernyő	70		
DVD lejátszó	48		
televízió	59		
vonalkódolvasó	31		
hangszóró (vetítéshez)	9	5	
diavetítő	1		
görgős vágógép és lamináló gép	8	5	
Szolgáltatások beruházása, fejlesztése			
Számítástechnikai nagyértékű eszközök:			
asztali számítógép+monitor munkaállomás (könyvtáros)	29		
asztali számítógép+monitor használók számára	52	10	
hordozható számítógép (könyvtáros)	14	10	
hordozható számítógép (használók számára)	14		
projektor	5		
nyomtató			
szkenner			
DVD lejátszó			
televízió	4		
egyéb			

¹ a táblázat sorai tetszés szerint bővíthetőek

A szükséges informatikai eszközfejlesztéshez az idei évben is a segítő városi könyvtárak referensei, valamint a TGYK hálózati munkatársainak közreműködésével gyűjtjük be a kistéleplési igényeket, majd rendszerezzük és értékeljük azokat. A beszerzési folyamatot közbeszerzési eljárás keretében központilag intézzük a rendelkezésre álló források hatékony felhasználása érdekében.

Célunk továbbra is, hogy minden szolgáltató helyen legalább kettő korszerű számítógép szolgálja a használók igényeit. A kistéleplési könyvtárak szolgáltatásainak bővítése érdekében multifunkciós másoló-nyomtató berendezéseket vásárolunk. A beszerzett eszközöket a megyei könyvtárban tartjuk nyilván, leltárszámmal látjuk el és átvételi elismervénnyel adjuk használatba a kistélepléseken. Az eszközöket két évente leltározzuk.

Az alábbi táblázat mutatja (a KSZR forrásból) az eddig beszerzett fontosabb informatikai és technikai eszközök számát, illetve az ebben az évben beszerezni tervezett eszközök számát:

Eszközök	2013–2022	2023
asztali számítógép	277	10
laptop	97	10
projektor	37	
vetítívászon	40	
multifunkciós eszköz (másoló-nyomtató-szkenner)	107	5
nyomtató	29	5
szkenner	9	
digitális fényképezőgép	72	
DVD lejátszó	16	
LCD televízió	20	
Lamináló	16	5
CD-s rádió	21	
hangszóró	9	5
összesen:	750	40

Néhány település könyvtárának berendezését szeretnénk idén is megújítani, illetve kisbútorokkal, kiegészítő berendezési tárgyakkal bővíteni.

Nagyon népszerűek társasjátékaink, fejlesztőjátékaink. Ezek további bővítését, az elhasználtak cseréjét idén is tervezzük.

Könyvtári bútorzat beszerzése:

Bútorok	2013–2022	2023
könyvtári polc	562	30
folyóírártartó	92	5
irodai forgószek	166	5
számítógépasztal	101	
kárpitos szék	867	40
asztal	127	
kölcsönző asztal	55	3
babzsák	109	20
gyermek ülőke	152	
gyermekasztal	27	5
fotel	69	10
dohányzóasztal	22	
irattartó szekrény	43	
íróasztal	10	
médiaszekrény	7	
könyvválogató láda	6	
olvasólámpa	36	
kiállítási tárló asztal	1	
könyvkocsi	4	2
álló fogas	3	
projektorállvány	1	
összesen	2 460	120

A könyvtári bútorzat beszerzésével kapcsolatban mindenképp meg kell említeni, hogy a Somogy megyére jellemző településszerkezet ezt a beruházási területünket is nagymértékben befolyásolja. A megye döntő többsége kistelepülés, nagyon sok az 500 fő alatti, 500-1000 fő közötti lakónépességű település. Ehhez a településmérethez arányos általában a könyvtári szolgáltató hely mérete is. Az eddigi évek munkájának köszönhetően a bútorzat a bibliotékák nagyjából 80%-ában megfelel az elvárt követelményeknek. Természetesen van még feladat, de ma már az egyik elsődleges szempont a beruházási politikánkat illetően, hogy a fenntartó is mutasson (anyagi) elkötelezettséget a helyiségének rendbetétele iránt. A dokumentumok szakszerű elhelyezésén túl ma már nagyon sokan a könyvtárak szebbé, komfortosabbá tételét is igénylik. Ehhez többek közt babzsákokkal és fotelekkel tudunk hozzájárulni.

2.8. A megyei könyvtár által a kistelepülési megállapodásban vállalt további szolgáltatás

Nincs más szolgáltatásunk.

3. Szolgáltató könyvtár

Infrastruktúra

Intézményünk főépülete könnyen megközelíthető, Kaposvár belvárosában található. A központi könyvtárhoz egy fiókkönyvtár tartozik, ami szintén a városban található.

A területi ellátással foglalkozó munkatársak a szolgálati bejáráshoz közeli 150m² -es irodában dolgoznak. Az iroda egy részét raktározásra lehet használni. A szolgálati bejárat autóval megközelíthető, így a csomagok ki- és beszállítása viszonylag könnyen megoldható. A központi elhelyezkedésnek egy hátránya van: kevés saját parkolóhellyel rendelkezik a könyvtár, ami szakmai napokon és egyéb rendezvények alkalmával nagy gondot jelent.

Jármű és eszközpark

Két darab személygépkocsival rendelkezik az intézmény: egy hétszemélyes Citroen Berlingo-val és egy ötszemélyes Skoda Rapid gépjárművel. Az autókat szakmai látogatásokhoz, dokumentumszállításokhoz, továbbképzések, szakmai napok megyeszékhelyen kívüli utazáshoz használjuk. A járműveket sofőr hiányában a kollégák vezetik.

A napi munkához minden technikai, informatikai és kommunikációs eszköz a rendelkezésünkre áll, folyamatos fejlesztésükről, cseréjükéről gondoskodunk.

A könyvtár kötészettel rendelkezik. Lehetőség van könyvjavításra, folyóiratok és szakdolgozatok kötetésére, spirálozásra. A régi települési és központi leltárkönyveket ebben az évben is folyamatosan javítatjuk. A szolgáltató helyek dokumentumaiból csak az értékes, vagy nem beszerezhető, de szükséges dokumentumokat tudjuk megjavíttatni a korlátozott kötészeti kapacitás miatt.

Humán erőforrás

Az idei évtől a Takáts Gyula Könyvtárnak már 230 önkormányzattal van könyvtárellátási szolgáltatási szerződése. Tavaly egy ellátást segítő városi könyvtárral megszűnt a szerződésünk,

így 2023-ban 96 szolgáltató helyet közvetlenül a központból látunk el. A megyei könyvtár kistéleplési ellátási munkáját (már csak) 5 városi könyvtár támogatja, náluk egy-egy könyvtáros van a módszertani, gondozási feladattal megbízva, legtöbbször más feladatokkal összevonva. Egy-egy város 14-38 települési szolgáltató hely munkáját segíti. Ez a munka elsősorban a dokumentumok kiszállítására, cseréjére, az állományellenőrzésekre, apasztásokra, szakmai tanácsadásra, segítségnyújtásra, az új könyvtáros betanítására, rendezvények koordinálására, adatgyűjtésekre, statisztikai adatrögzítésre, a könyvtári dokumentumok számítógépes rögzítésére terjed ki.

A Takáts Gyula Könyvtárban a KSZR feladatok ellátását, koordinálását a Hálózati szaktanácsadói osztály végzi összesen 8 fővel a következőképpen:

- A dokumentumok központi feldolgozását, nyilvántartását, a folyóiratok rendelését 3 munkatárs végzi. Az ő munkájukat, valamint a területi helyszíni munkákat (leltárak) segíti egy félállású megbízási díjas kolléga, illetve végzi a települések állományának retrospektív adatrögzítését.
- A kistéleplési szolgáltató helyek szolgáltatásainak fejlesztését, az informatikai, technikai eszközök, kisértékű tárgyi eszközök fejlesztését, a fejlesztőjátékok, foglalkozási anyagok és irodaszerek beszerzését, a szolgáltató helyek munkatársainak képzését, továbbképzését, a KSZR gyűjtemény fejlesztését, az állami támogatással való gazdálkodást, a dokumentumok szállítását és a 96 települési szolgáltató hely gondozását (betanítás, leltárak selejtezések, szakmai tanácsok, dokumentumok szállítása, cseréje), segítségét, továbbá a megye összes könyvtárának (szak- és felsőoktatási is) statisztikai adatszolgáltatását, az adatok ellenőrzését 5 területi munkatárs látja el az osztályvezetőt is beleértve, valamint egy teljes állású megbízási díjas kolléga. Az osztályon gyűjtjük továbbá a megye nyilvános települési könyvtárainak beszámolóit, munkaterveit is. Szükség esetén a megyén kívüli sofőri feladatokat is ellátja az egyik kolléga (anyagbeszerzés, könyvtári anyag szállítása, szakmai napok és konferenciákra munkatársak szállítása, illetve a város területén a kölcsönzött dokumentumok házhozszállításában vesz részt).
- A KSZR által támogatott könyvtári rendezvényeket két szakreferens kolléga koordinálja a területi munkatársakkal. Az ő feladata a szerződések előkészítése és a teljesítésigazolás a kifizetéshez. Az egyéb (információs szolgáltatás, könyvtárközi kölcsönzés) feladatokat a könyvtár olvasószolgálatának munkatársai segítik.
- A megyei könyvtár nem rendelkezik önálló gazdasági részleggel és gazdasági feladatokat ellátó munkatárssal. A megyei könyvtárat fenntartó önkormányzat Gazdasági Ellátó Szervezete intézi a napi gazdasági feladatokat, amihez egy kihelyezett munkatárs van segítségünkre. Ez a munkatárs segíti az egész könyvtár gazdasági ügyeit, valamint az épület üzemelésével kapcsolatos feladatokat is. Sajnos ez a munkamegosztás azt eredményezi, hogy a módszertani osztály munkatársai nagyobb részt kénytelenek vállalni a KSZR gazdasági teendőinek intézésében (beszerzések lebonyolítása, számlaellenőrzés, eszközleltárak lebonyolítása).

Dokumentumállomány, IKR

A KSZR 191 296 darabos dokumentumállományából 185.886 db könyv, 71 térkép, 543 hangdokumentum, 4 720 képdokumentum, 62 elektronikus dokumentum és 4 kotta áll a könyvtári szolgáltató helyek rendelkezésére tartós vagy csereletétként. Ez mellett a megyei könyvtár 264 000 db-os gyűjteménye is rendelkezésre áll könyvtárközi kölcsönzésre, továbbá mintegy 37 000 db a helyben használatra.

A Huntéka integrált könyvtári rendszer segítségével végezzük a KSZR csereállomány feldolgozását, kezelését, a kiszállítások, visszavételek adminisztrációját, valamint az állomány nyilvántartását. A rendszer jól szolgálja a területi munkát is.

4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása

Könyvtárunk idén megpályázza a Minősített Könyvtár címet. Ennek a 33/2017. (XII.12. EMMI rendelet szerint több kritériuma van. A 2022. évben arra törekedtünk, hogy az eddig még el nem végzett feladatokat bepótoljuk, valamint a KMÉR-ben az önértékelés során alacsony pontszámot kapott kritériumok a következő önértékelésnél már magasabb pontszámot kapjanak.

A visszalévő feladatok:

- a Minőségi kézikönyv összeállítása,
- SZMSZ véglegesítése,
- dokumentumok átnézése, naprakésszé tétele,
- pályázati kiírás figyelése,
- pályázattási folyamat lebonyolítása,
- csapatépítő események rendezése,
- tanulmányút szervezése.

Minőségbiztosítás a KSZR-t érintően 2023-ban a megyei hatókörű könyvtárban:

- elégedettségmérések, valamint ezek kiértékelése a munkánk több területén (alapfokú könyvtárosi tanfolyam, partnerek véleménye, könyvtári rendezvényen megjelelők),
- a harmadik dolgozói önértékelést elvégezzük és kiértékeljük,
- szakmai napjainkon elégedettségmérő kérdőívvel mérjük fel a képzések eredményességét.

5. Kommunikáció dokumentálása

A KSZR-es településeken zajló könyvtári eseményeket 2023-ban is igyekszünk minél szélesebb körben népszerűsíteni. A rendelkezésünkre álló reklámfelületek:

- Somogy megyei KSZR honlap - rendezvények közzététele,
- a települési média (sajtó, tv, honlap),
- a községi hirdetőtáblák,

- a szolgáltató helyek Facebook oldalai,
- szórólapok és plakátok,
- a megyeszékhely sajtóorgánumai,
- a megyei könyvtár hírlevelei,
- szakmai lapunk: a Könyvtámasz.

A megyei könyvtár helyismereti részlege gyűjti a somogyi településeken kiadott információs lapokat, a településekre vonatkozó kiadványokkal együtt. A somogyi vonatkozású cikkeket ezen kívül elektronikus katalógusunkban is közzé tesszük: <http://opac3.kaposvar.monguz.hu/>.

A településeknek nyújtott szolgáltatásokról minden év májusában jelentést készítünk az önkormányzatok számára, melyet a képviselőtestületeknek is jóvá kell hagyni.

A KSZR kistelepüléseken megvalósuló események tervezett kommunikációja

A szolgáltató helyek kisebb része rendelkezik honlappal, de facebook oldala ma már nagyon sok könyvtárnak van. A helyi sajtót több esetben a könyvtárban készítik, a könyvtáros közreműködésével. Így ott még előnyt is élveznek a bibliotéka hírei. Részünkről a megyei KSZR honlapunkon tudunk a rendezvények időpontjával kapcsolatos információval szolgálni.

A modern, elektronikus megoldások mellett azonban felhívjuk a könyvtárosok figyelmét, hogy a régi jól bevált módszereket is alkalmazzák: készítsenek szórólapokat, plakátokat rendezvényeikhez, azokat tegyék ki a település forgalmas helyein. Már 7 éve rendelkezésre áll a KSZR rendezvények hirdetésére a KSZR logójával ellátott biankó plakát, ami megkönnyíti a szolgáltató helyek munkatársainak a rendezvények népszerűsítését.